

בבית המשפט המחוזי

מחוז מרכז

בעניין:

ת.צ.

מרים כהן ת.ז. 032756058

מרח' העצמאות 49 הרצליה

ע"י ב"כ עו"ד שלומי כהן ו/או אמיר ישראלי,
מרחוב המגינים 60, ת.ד. 33138 חיפה, 31331
טל: 04-8555099, פקס: 04-8555110

התובעת

- נגד -

עדין - קואופרטיב לייצור שוקולד, ממתקים ופלים בהוד-
השרון בע"מ א.ש 57-002052-9

הנתבעת

ת.ד 7243 נוה נאמן א.תעשייה הוד השרון

כתב תביעה

התובעת מתכבדת בזאת, להגיש לבית המשפט הנכבד, בד בבד עם הגשת בקשה לאישור התביעה כייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות") את כתב התביעה כדלקמן.

א. רקע עובדתי:

1. תביעה זו עניינה במקרה בוטה במיוחד של הטעיה צרכנית.
2. הנתבעת, אגודה שיתופית רשומה, הינה קואופרטיב שעיסוקו ייצור דברי מתיקה על סוגיו השונים. בין היתר, מייצרת הנתבעת חטיף אורז תפוח בשם "פיצפוצית" וחטיף אורז תפוח בשם "פיצפולייט".
3. שני המוצרים הינם זהים לחלוטין בתצורתם.

- תמונות אריזת פצפוצית מצ"ב כנספח ג' לכתב תביעה זה.

- תמונות אריזת פיצפולייט מצ"ב כנספח ד' לכתב תביעה זה.

4. הנתבעת מציגה את המוצר פיצפולייט כגרסה דלת הקלוריות של המוצר פצפוצית. אריזות המוצרים הינן זהות לחלוטין, וכך גם המתכון המופיע על גבי האריזות ליצירת "מעדן פיצפוצית/פיצפולייט ושוקולד", מלבד זאת שבמוצר "פיצפולייט" ההמלצה היא להשתמש במוצרים דלי שומן נוספים.
5. התובעת הינה צרכנית מן השורה של המוצר "פיצפולייט". התובעת רכשה את המוצר מתוך הנחה מובנת מאליה כי מדובר בגרסה מופחתת קלוריות של המוצר "פצפוצית". התובעת עשתה שימוש במוצר בעיקר כבסיס לעוגיות שוקולד.
6. יום אחד, נתקלה התובעת בהולכה באחד מסניפי "שופרסל" באריזות המוצר "פצפוצית" ו-"פיצפולייט" כשהן צמודות זו לזו.
7. באותה הזדמנות, בחנה התובעת את הערכים התזונתיים דאז גילתה לתדהמתה כי ההפרש בקלוריות בין שני המוצרים עומד על כ-10% בלבד! בעוד שהמוצר "פצפוצית" מכיל 404 קלוריות ל-100 גרם, מכיל פיצפולייט 362 קלוריות ל-100 גרם.
8. התובעת חשה כי היא הולכה שולל בידי הנתבעת. לאחר חיפוש באינטרנט נתגלה לתובעת כי על מנת להוסיף את השם "לייט" למוצר, היה על הנתבעת להפחית לפחות 33% מהקלוריות במוצר המקורי. וכך בדיוק קובע גם תקן ישראלי 1145. התקן קובע בנספח "ב" כי:
- "מוצר שמבחינת הערך הקלורי שלו הוא מתאים לדרישות שנקבעו עבור "מופחת קלוריות" ושסומן בכינוי זה, מותר לסמנו גם בכינוי "קל" או "קלה" או במלים שקילות להם".
- תקן ישראלי 1145 מצ"ב נספח "ה" לכתב תביעה זה.
9. המילה "לייט" הינה שקילה למילה "קל" ועל-כן ניתן לסמנה רק מקום בו מדובר במוצר מופחת קלוריות. בהתאם לטבלה ב1 לתקן ניתן לסמן את המוצר כמופחת קלוריות (או במילה שקילה למילה "קל" – לענייננו "לייט") מקום בו:
- "הערך הקלורי או תכולת החומר הופחתו לפחות בנקוב בעמודה ד' בהשוואה למוצר מזון דומה..."
10. בהתאם לתקן 1145, הערך המקסימלי המותר הינו עד 2/3. הווה אומר, כי על מנת לכנות את המוצר "פיצפולייט" (לעומת "פצפוצית") היה על המוצר להחיל לכל היותר 269 קלוריות ל-100 גרם בעוד שבפועל מכיל המוצר 362 קלוריות ל-100 גרם, וההפחתה שנעשתה הינה בשיעור של כ-10% בלבד.
11. מצב דברים זה אין לקבל. מובן מאליה כי הנתבעת הונתה את ציבור לקוחותיה והתעשרה על חשבונם. חברי הקבוצה, אשר רכשו את המוצר כמוצר "לייט" רכשו למעשה את אותה הגברת בשינוי מזערי של אדרת. מצב דברים זה מצדיק את אישור התובענה הייצוגית דנן.

ד. הטיעון המשפטי

א. עילת הפרת חובה חקוקה

12. יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הנויקין, המורה אותנו באופן הבא:

”(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליה נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.”

13. לעוולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע”א 145/80 **ועקנין נ’ המועצה המקומית בית שמש**, פ”ד לז(1) 113, בעמ’ 139): (א) קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו, (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

14. לענייננו, הפרה הנתבעת את הוראות חוק התקנים התשי”ג - 1953 הקובע באופן הבא (בסעיף 9 לחוק):

9. **חובת שמירה על תקן רשמי** (תיקון: תשל”ט)

”(א) לא ייצר אדם מצרך, שמפרט שלו נקבע בתקן רשמי, ולא ימכרו, ולא ייבאו ולא ייצאו, ולא ישתמש בו בכל עבודה שהיא, ולא יבצע עבודה שהכללים הטכניים של תהליכה נקבעו כתקן רשמי, אלא אם התאימו המצרך או תהליך העבודה לדרישות התקן הרשמי, אם נקבעה הוראה אחרת באכרזה שבה הוכרז התקן כתקן רשמי.”

15. הנתבעת הפרה את הוראות תקן ישראלי 1145 “סימון מזון ארוז מראש” (נספח “ה” לעיל) ברגל גסה.

16. התקן קובע בנספח “ב” כי:

”מוצר שמבחינת הערך הקלורי שלו הוא מתאים לדרישות שנקבעו עבור “מופחת קלוריות” ושסומן בכינוי זה, מותר לסמנו גם בכינוי “קל” או “קלה” או במלים שקילות להם.”

17. המילה "לייט" הינה שקילה למילה "קל" ועל-כן ניתן לסמנה רק מקום בו מדובר במוצר מופחת קלוריות. בהתאם לטבלה ב1 לתקן ניתן לסמן את המוצר כמופחת קלוריות (או במילה שקילה למילה "קל" – לענייננו "לייט") מקום בו :

"הערך הקלורי או תכולת החומר הופחתו לפחות בנקוב בעמודה ד' בהשוואה למוצר מזון דומה..."

18. בהתאם לתקן 1145, הערך המקסימלי המותר הינו עד 2/3. הווה אומר, כי על מנת לכנות את המוצר "פיצפוליט" (לעומת "פצפוצית") היה על המוצר להחיל לכל היותר 269 קלוריות ל-100 גרם בעוד שבפועל מכיל המוצר 362 קלוריות ל-100 גרם, וההפחתה שנעשתה הינה בשיעור של כ-10% בלבד.

19. איש לא יחלוק, כי סעיפי החוק אותם הפרה הנתבעת, נועדו להגן על הצרכן ובכלל זאת להבטיח "שמירה על בריאות הציבור", "שמירה על בטיחות הציבור" ו"הבטחת תאימות או חלופיות של מוצרים" (סעיף 8(א) לחוק התקנים).

20. עקב הפרת החובות שבתקן ישראלי 1145 נגרם לתובעת נזק.

21. התובעת, רכשה את המוצרים כמפורט לעיל מתוך מחשבה כי מדובר במוצרים מופחתי קלוריות המכילים קלוריות בהפחתה משמעותית לעומת המוצר נשוא ההשוואה (פצפוצית).

22. לתובעת קיימת העדפה צרכנית ברורה לצריכת מוצרים דלי קלוריות וזאת כחלק משאיפתה לשמור על אורח חיים בריא ככל שניתן, וכמו כן לשמור על גזרתה.

23. הפרת התקן הובילה להטעייתה של התובעת. התובעת לא היתה רוכשת את המוצר "פיצפוליט" לו ידעה כי כלל אין המדובר במוצר "לייט" אלא במוצר "פצפוצית" בהפחתה מזערית של קלוריות.

24. התובעת מעריכה את הנזק הכלכלי שנגרם עקב הפרת התקנים בכ-30% ממחירו של המוצר. למיטב זכרונה של התובעת, היא שילמה סך של 19.00 ש"ח בעבור כל אריזה, והיא רכשה את אריזות "פצפוצית" בחמש פעמים שונות. נזקה הכלכלי של התובעת עומד על סך 28.5 ש"ח.

25. כמו כן התובעת חש כי נפגעה האוטונומיה שלה עקב הכללתם צריכה של מוצר בריא פחות ממה שהובטח לה. התובעת סברה כי היא צורכת מוצר "לייט" ובפועל צרכה מוצר אשר אינו יכול שייקרא לייט ואשר כמות הקלוריות שבו הופחתה באופן מזערי לעומת המוצר המקביל, עתיר הקלוריות.

26. בע"א 1338/97 **תנובה נ' ראבי**, פד נז(1) 672, 682, נאמרו הדברים הבאים בידי כב' השופטת נאור :

"הנזק הלא ממוני שהתובע טוען לו מאופיין בתחושת הגועל הנובעת מכך שמדובר בסיליקון, על כל המטען האסוציאטיבי המלווה חומר זה. לדעתי, נזק מסוג זה הוא לכאורה נזק בר-פיצוי. הטעיה בדבר תכולת החלב במקרה זה היא לכאורה בגדר פגיעה באוטונומיה של הפרט. **אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו.** מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון אורגני, והתברר לו בדיעבד שמזון

שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. **מי שמבקש לקנות חלב דל שומן דווקא לא יסכין עם כן שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו שיעור השומן גבוה**, ולהפך. בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. לא זו השקפתו של מי שמבקש לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן.

וכך קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה (בפסקה 13 לפסק-דינה):

"בענייננו מדובר בהוספת מרכיב לדבר מאכל תוך הפרת חובת התקן הרשמי בלא שהצרכן ידע את דבר קיומו של אותו מרכיב במזון שצרך ובמציאות דברים שבה אותו תוסף מזון איננו מזיק לבריאות. לשאלה באיזו מידה עוגמת נפש של צרכן במצב דברים זה היא בבחינת נזק הנובע ממהלכם הטבעי של הדברים, אין תשובה אחידה אשר קורצה מעור אחד. אכן עשויים להיות מצבים קיצוניים שבהם הטעיה לגבי מרכיבו של מוצר אכילה, גם כשאין בהם נזק בריאותי, עשויה להיות בעלת חשיבות מיוחדת לצרכן מהיבטים שונים, למשל מבחינה ערכית, מבחינת השקפת עולמו או עקב קיומה של העדפה מוגדרת למוצר בעל מרכיבים מסוימים לצורך השגת תכלית ספציפית. כך למשל הצגת מוצר אכילה ככשר אף שאינו כשר, או הצגת מזון כמזון אורגני אף שאינו כזה, **אן הצגת מוצר כדל-שומן בעוד שלמעשה הוא רב-שומן – אלה עשויות במקרים מסוימים להוליד נזק לא ממוני שניתן לומר במידת ודאות כי הוא נגרם באורח טבעי ובמהלכם הרגיל של הדברים כתוצאה ישירה מעוולת הנתבע**. בסוג מקרים אלה מצויה בלב הצרכן העדפה ברורה ומוגדרת למוצר בעל אפיון מסוים – בין העדפה שמקורה בערכי דת והשקפת עולם, בין העדפה הנובעת מערכי טבעונות ובין העדפה הבנויה על תכלית לשלוט בהיקף הקלוריות הנצרכות מהמזון, וכיוצא באלה עניינים. פגיעה בהקשרים אלה בזכותו של הצרכן לבחור את המוצר הראוי בעיניו היא פגיעה ממשית בתחום העדפותיו כפרט, ונזקו הכללי מפגיעה זו אינו קשה להוכחה.

קיומה של העדפה מוגדרת וברורה של הצרכן לרכוש מוצר בעל איכויות מוגדרות עשוי לתת בידו כלי לגיטימי לתבוע את נזקו מהמשווק על הפרת חובתו שלא להטעותו לגבי תכונותיו של המוצר הנרכש. עילה מסוג זה עשויה במקרים מתאימים גם להצדיק תובענה ייצוגית אשר את בני קבוצתה, השותפים לתובענה, ניתן להגדיר בלא קושי מיוחד. אולם המקרה שלפנינו הוא שונה, והתשובה לו קשה ומורכבת יותר.

27. עקב ההטעיה, סבלה התובעת מפגיעה באוטונומיה ונפגמה יכולתה להכריע בדבר הרכב מזונותיה, מה לצרוך וממה להימנע. התובעת רכשה מוצר בריא פחות ממה שנתכוון לרכוש.

28. התובעת מעריכה את הפגיעה באוטונומיה בסך של 50 ש"ח. נזקיה של התובעת מסתכמים על-כן בסך 78.5 ש"ח.

ב. עילה לפי חוק הגנת הצרכן

29. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, קובע את הבאות:

”2. איסור הטעיה

(א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל-פה או בכל דרך אחרת – העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים לעסקה:

- (1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;
- (2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;
- (3) מועד ההספקה או מועד מתן השירות;
- (4) השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם;
- (5) דרכי הטיפול בנכס;
- (6) זהות היצרן, היבואן או נותן השירות;
- (7) השם או הכינוי המסחרי של הנכס או השירות;
- (8) מקום הייצור של הנכס;
- (9) תאריך הייצור של הנכס או תאריך תפוגתו;
- (10) החסות, העידוד או ההרשאה שניתנו לייצור הנכס או למכירתו או למתן השירות;
- (11) התאמתו של הנכס או השירות לתקן, למיפרט או לדגם;
- (12) קיומם של חלפים, אבזרים או חמרים המיוחדים או המתאימים לתיקון הנכס או לשימוש בו;

30. אחריותה של הנתבעת כיצרנית ו/או משווקת ו/או מחזיקה, של המוצרים נשוא הטעיה, קבועה במפורש בסעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן הקובע כי:

”(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות.”

31. לענייננו, הוטעתה התובעת לרכוש מוצר הנחזה להיות מוצר "לייט", בעוד שבפועל רכשה התובעת מוצר אשר אינו יכול שיהיה "מוצר לייט" הואיל והוא אינו עומד בתקינה הרלוונטית והואיל וההפרש בינו ובין המוצר המקביל ("פצפוצית") הינו מזערי.

32. הנתבעת יצרה מצג מטעה עת כנתה את המוצר "לייט".

33. לולא היה המוצר מכונה "פיצפולייט" היתה התובעת נמנע מרכישתו.

34. התובעת הסתמכה על-כן על הטעיה ונגרם לה נזק. נזקה של התובעת מפורטים כדבעי בפרק שעניינו הפרת חובה חקוקה.

ו. הסעדים המגיעים לכלל חברי הקבוצה

35. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר לתובעת לתבוע בשמם את של חברי הקבוצה את הסעדים כמפורט להלן: פיצוי בגובה 30% ממחיר כל אריזה ואריזה של המוצר, ופיצוי בסך 50 ש"ח לכל צרכן וצרכן בגין הפגיעה באוטונומיה.
36. אין לתובעת נתונים בדבר מכירתו של המוצר. בהערכה זהירה, ובהתחשב בכך שמדובר במוצר הנמכר בכל אחת מרשתות השיווק הגדולות, מעריכה התובעת כי המוצרים נרכשו בידי 100,000 צרכנים וכי במהלך השנים בהן שווקו נרכשו מהם כ-2,500,000 יחידות.
37. כן תעריך התובעת כי המחיר הממוצע לאריזה הינו 19.00 ש"ח.
38. על כן, עומד הפיצוי לכלל חברי הקבוצה על סך 14,250,000 ש"ח (סעד ההשבה החלקית) ו-5,000,000 ש"ח (פגיעה באוטונומיה) ובסה"כ עומד הפיצוי לכלל חברי הקבוצה על סך 19,250,000 ש"ח.
39. "דרך המלך" במתן סעד במסגרת תביעה ייצוגית הינה באמצעות פסיקת פיצוי אינדוידואלי לכל חבר בקבוצת התובעים.
40. בהקשר זה, קובע סעיף 20(א) לחוק תובענות ייצוגיות באופן הבא:

(א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה שבשמה נוהלה התובענה הייצוגית, כולה או חלקה, רשאי הוא במסגרת החלטתו על מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה להורות, בין השאר, הוראה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להכביד במידה העולה על הנדרש על חברי הקבוצה או על בעלי הדין:

- (1) על תשלום פיצוי כספי או על מתן סעד אחר, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור;

(2) על כך שכל חבר קבוצה יוכיח את זכאותו לפיצוי כספי או לסעד אחר:

- (3) על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה, ובלבד שסכום הפיצוי הכולל ניתן לחישוב מדויק על יסוד הראיות שבפני בית המשפט; הורה בית המשפט על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל כאמור, רשאי הוא להורות בדבר חלוקה בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזקייהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן

לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; נותרה יתרת סכום לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, יורה בית המשפט על העברתה לאוצר המדינה.

41. החוק קובע מנגנון גמיש במסגרתו יהא רשאי ביהמ"ש לקבוע כיצד ניתן יהיה להוכיח את נזקם האישי של החברים בקבוצה, כאשר בהתאם לסעיף 20(א)(3) יתרת הכספים – אשר לא יידרשו – תועבר לאוצר המדינה.

42. לחליפין, במידה ויתגלו קשיים באיתור חלק מחברי קבוצת התובעים (מה שסביר מאוד בהחשב בסכום התביעה הנמוך), ניתן יהיה ליישם את עקרונות "הפיצוי לטובת הציבור" הקבועים בסעיף 20(ג) לחוק:

"מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין."

43. פסיקת סעד לטובת הציבור הוכרה גם כסעד ראוי בפסק-דינה של כבוד השופטת נאור בענין **תנובה נ' ראבי** (בעמ' 687):

"שאלת הסעד ושאלת הגדרתה של "הקבוצה" הן שאלות שיש ביניהן, כפי שנראה, קשר גומלין הדוק. בית המשפט עמד בצדק על כך שאין דרכם של צרכנים לשמור קבלות בגין רכישת החלב, ויהיה קושי במשפט עצמו בהבאת ראיות בידי תובעים פוטנציאליים. נראה לי שפתרון אפשרי לקושי בזהו חברי הקבוצה שסביר שאכן יתעורר הוא שייקבע פיצוי לטובת הקבוצה או לטובת הציבור..."

לבית המשפט סמכות רחבה לקבוע את הסעד, ועמדתה היא שגם בתביעות לפי חוק הגנת הצרכן ניתן לקבוע סעד לטובת הציבור או סעד לטובת הקבוצה."

44. את חישוב הסך הכולל של הפיצוי לחברי הקבוצה ניתן יהא לעשות באמצעות כלים סטטיסטיים או בדרך של אומדנא. כפי שנקבע למשל לאחרונה ע"י ביהמ"ש העליון בע"א 345/03 **רייכרט נ' יורשי המונח משה שמש ז"ל** (ניתן ביום 7.6.07):

"סיכומם של דברים עד כה, עקרונית ניתן לקבוע את הנזק בתובענות ייצוגיות בדרכים שונות אשר מיושמות בקשת רחבה של מצבים. מן הצד האחד עומדת, כנקודת מוצא, דרך ההוכחה הקבועה בסעיף 20(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות ובתקנות ניירות ערך, לפיה מוכח הנזק באמצעות הגשת תצהירים על-ידי כל אחד מחברי הקבוצה. דרכי הוכחה נוספות, אשר קרובות במהותן להליך האינדיבידואלי, מבוססות על קביעת נזקו של כל אחד מחברי הקבוצה אך זאת, ללא ניהול הליך מפורט של הגשת תצהירים, אלא באמצעות חישוב כללי המבוסס על נתונים עובדתיים שאינם שנויים במחלוקת או ניתנים להוכחה פשוטה. ניתן, כמובן, לשלב בין שתי הדרכים, על-ידי התוויית נוסחה כללית שתיושם, לגבי כל

אחד מיחידי הקבוצה, על-פי הנתונים המיוחדים הנוגעים לו. מן העבר האחר, קיימות דרכים נוספות לקביעת הפיצוי, המבוססות על קביעת סכום הנזק הכולל שנגרם לקבוצה כולה באמצעות שיטות שונות שפורטו לעיל. לבסוף, במקרים בהם לא ניתן לחשב את הנזק (אף שאין חולק כי נגרם), קיימת אפשרות לקבוע את סכום הפיצוי גם על דרך האומדנה."

45. מכל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד :

- (א) לאשר לתובעת לנהל תובענה כייצוגית בשם של חברי הקבוצה, בהתאם להגדרתה לעיל, ולחייב את הנתבעת לשלם לקבוצה סך של 19,250,000 ש"ח.
- (ב) להורות על פסיקת גמול מיוחד לתובעת.
- (ג) להורות על תשלום שכר טרחת עורך-דין לעורכי-הדין המייצגים באחוזים מתוך הקרן בהתאם לשיקול דעתו של ביהמ"ש הנכבד וכן על תשלום הוצאות משפט.

_____
שלומי כהן, עו"ד

_____
אמיר ישראלי, עו"ד

ב"כ התובעת